Ч. 160 (13.705).

Львів, середа 20. червня 1934.

Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед Українським Жіночим Конґресом.

КОМУНІКАТ.

До всіх Філій Союзу Українок і Жіночих Організацій, що беруть участь в Українському Жіночому Конґресі.

1) Кожна делеґація вибере свою провідницю. Провідниця делеґації Філії С. У. заступає делеґацію Філії С. У. і всіх її Кружків С. У.

2) Делеґації мають приїхати до Станиславова найпізніше дня 23-го ц. м. в год. 7. рано.

3) По приїзді до Станиславова провідниця делеґації зголоситься до кватирункового бюра, де дістане приділені кватири для цілої делеґації. Філії С. У. і орґанізації, що не зголосили свого запотребування на кватири до Головного Виділу С. У. або до Філії С. У. в Станиславові не можуть рефлектувати на кватири.

4) Провідниця делеґації викупить у пятницю 22-го або найдалі в суботу 23-го ц. м. до год. 9. рано в конґресовім бюрі карти учасництва для своєї делеґації. Щоби викупити ці карти, треба предложити запрошення і повновласти організації для всіх делеґаток. Карта учасництва коштує 2 зол. від особи для кожної делеґатки, також для делеґаток Кружків С. У. Карти учасництва видає Мандатова Комісія тільки в Станиславові. (Бюро конгресове „Сокіл"). Філії С. У. і жіночі орґанізації, що не вплатили в цілости конґресового податку не одержать карт учасництва.

5) Конґрес починається дня 23-го ц. м. Богослуженням в год. 8. рано. Святочне інавгураційне засідання починається точно в год. 10. рано. Просимо делеґатки займати місця на салі в год. 9. рано. Місця для поодиноких делеґацій вкажуть впорядчиці, яких вказівкам прохаємо підчинитися.

6) Першого дня нарад мають вступ на салю тільки делеґатки і ті гості, що одержали персональні запрошення. Гості зголошені Філіями С. У. і Жіночими орґанізаціями мають вступ на ділові наради тоді, коли на це дозволить місце на салі. Зате будуть мати змогу бачити Свято Селянки, звидж́увати вистави і брати участь в артистичних і товариських імпрезах. Карта учасництва для гостей коштує 2 зол.

7) Делеґації, що їдуть конґресовим поїздом, який вийде в пятницю пополудні зі Львова дістануть карти на поїзд почтою на руки голови орґанізації. На картах буде подана точна година відїзду поїзду.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК:
Мілена Рудницька, голова. Ірина Лунева, секр.

ЗА ДІЛОВИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:
Евгенія Макарушкова, голова. Олена Шепарович, секретарка.

Підсилений наступ безбожників.

ВАРШАВА, (КАП). З нагоди десятиліття свого істнування союз безбожників заповідає підсилений наступ усіх безбожницьких орґанізацій у всіх краях проти Бога та релігії. Для підсилення боротьби світова централя безбожників у Москві ладить видання „червоної книги" з портретами і прізвищами найвизначніших безбожницьких діячів. Їхні імена поміщені будуть одночасно на почесній листі центрального музею безбожників у Москві. Крім того „Безбожник" повідомляє, що появляться нові серії пропаґандових афішів, мандрівні безбожницькі вистави, безбожницькі фільми і т. д. Центральний комітет союзу опрацював 8. червня ц. р. до подробиць програму III. міжнародного конґресу безбожників, який відбудеться вже незабаром.

ВНУТРІШНЬО-ПОЛІТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ У НІМЕЧЧИНІ.

Сензаційна промова віцеканцлера Папена.

БЕРЛІН, 18. 6. ПАТ. На університеті у Марбурґу виголосив віцеканцлер Папен велику промову про внутрішньо-політичне положення у Німеччині. Папен згадав, що він щиро відданий канцлерові Гітлерові. Одначе вважає своїм святим обовязком сказати отверто те, що мусить бути сказане у рішаючій хвилині німецької революції. Папен закинув німецькій пресі, що не виясню є „таємних сумерків", які панують серед мас німецького народу. Уряд дуже сильний і тому не боїться справедливої критики. Промовець дуже гостро виступив проти молодих представників національ-соціялістичної партії, які горлають про реакційність деяких німецьких громадян. Пригадав, що між консервативними колами і націонал-соціялістами дійшло до порозуміння в 1933 р. саме на основі повної згоди щодо цілей революції. Згадуючи про конфлікти з церковними орґанізаціями заявив, що має оправдане зрозуміння для тих орґанізацій, які спіраючись на свободі совісти не хочуть йти під команду політики. Німеччина не може дозволити собі на винищення християнських засад, бо поверне проти себе цілий християнський світ. Крім того винищування цих засад загрозило би німецькій державі. Папен гостро виступив проти фальшування гасел про другу фазу нац.-соціялістичної революції кажучи: чи ми робили революцію на те, щоби ввести в життя програму марксистів? Не сумніваюся, що довіря німецького народу до уряду загрожене. Не слід легковажити розуму народу і треба відплачувати довірям. Німецький нарід знає важливу ситуацію і сміється з фальшивого зясовування йому положення в Німеччині. Віцеканцлер заявив, що інакше уявляв собі пропаґандивну боротьбу з дефетизмом, як її виконується. Не підбурюванням молоді, не погрозами під адресою деяких кол німецького народу, але повним довірям до народу розбудиться віра в майбутність. Нім. нарід знає, що його ждуть тяжкі жертви. Піде за своїм вождом, коли буде переконаний, що оправдану критику не вважатиметься злочином проти держави і коли патріотів не вважатимуть ворогами держави.

Промова віцеканцлера Папена викликала величезне враження в цілій Німеччині.

Наради держав Малої Антанти.

БУКАРЕШТ, 18. 6. ПАТ. Між представниками держав Малої Антанти, себто Чехословаччиною, Юґославією та Румунією дійшло у Букарешті до порозуміння в справі одноцілої пресової акції. З тієї нагоди мін. Тітулеску улаштував бенкет у „Атене-Паляс" та згадав про заходи в справі порозуміння. Предсідники делеґацій Чехословаччини та Югославії підкреслили конечність спільної пресової акції трьох держав згідно з програмою трьох міністрів закордонних справ.

Розброювання населення в Болгарії.

СОФІЯ, 18. 6. ПАТ. Премієр Ґеорґієв заявив журналістам, що поголоски про стрілянину в Петрічі неправдиві. Населення тієї округи, заявив премієр, радо і добровільно видавало зброю владі та змагалося шукати тайних складів зброї та муніції. Розброєння переводить влада з успіхом. Більшість революціонерів піддалася добровільно. Їх приміщено в глибині держави. Деякі з них ще не піддалися, але мабуть це вчинять.

Міжнародні хліборобські дні в Будапешті.

(Власна кореспонденція з Будапешту.)

Будапешт, 14. червня 1934.

I.

Вже третій день тривають наради ріжних міжнарод. хліборобських орґанізацій у столиці Мадярщини, але щойно сьогодня досягли вони вершка зацікавлення не тільки зі сторони хліборобів, але в чималій мірі економістів, дослідників замотаних господарських проблем, а що більше також і політиків. Бо сьогодні відкрито в Будапешті наради **XVI-го Міжнародного Хліборобського Конґресу**, якого ухвали вправді обмежуються до чисто господарських справ, але їх виконання сягає, саме в теперішній час, до глибини державних чи народніх орґанізмів і тягне за собою всі наслідки, до зміни політичного обличча, соціяльної структури і внутрішньої будови держави чи народу включно. Тому цими справами треба і нам цікавитись, а не завадить тому і довше над ними спинитися. Поминаючи попередні наради інших орґанізацій, до яких ще вернемо, хочемо подати хід нарад та відкриття самого конґресу.

Батьківщиною гадки про відбування міжнародніх хліборобських нарад є саме Мадярщина. Коли в р. 1896 Мадярщина святкувала 1000-ліття свого істнування, скликано до Будапешту (як одну з багатьох імпрез) також міжнародній зїзд делеґатів хліборобських орґанізацій, названий тоді може з надто великим розмахом „світовим селянським конґресом". На цьомуж зїзді зродились дві думки, що стали потім основою звязків хліборобів великої частини світу. Одна — це оснування Міжнародного Хліборобського Інституту для дослідів над хліборобством і його економікою понад кордони держав, а друга — це скликування періодичних міжнародніх хліборобських конґресів, що поза хліборобською політикою мали присвячувати увагу теж хліборобській техніці. Міжнародній Хліборобський Інститут — це установа, що складається в своїй управі з представників держав; Міжнародні Хліборобські Конґреси, які скликує Міжнародня Хліборобська Комісія, допускають до участи в нарадах і рішеннях також представників хліборобських орґанізацій, а далі людей хліборобської науки і практики, якщо вони можуть своєю працею принести якінебудь користи всесвітньому хліборобству. Тож теперішній XVI-ий Міжнародній Хліборобський Конґрес, що відбувається по стільки

роках знова в Будапешті, витають мадяри двічі уважніше, бож з гордістю твердять, що його ідея зродилася саме тут 38 років тому. А до того господарські умовини в світі такі, що саме на господарстві, а з поміж нього на хліборобстві заважив початок і причина світової кризи. Хворіє хліборобство — то хворіє весь організм держави чи народу. Тому і до цього конгресу так пильно прислухуються усі керманичі держав сучасної Европи.

В конгресі бере участь 23 держави через своїх уповноважених представників, у тому є двох активних премієрів, 4 активних міністрів хліборобства, решта відповідальні керманичі господарської політики своїх держав, переважно бувші міністри господарських ресортів. Крім цього офіційних делегатів вислали такі міжнародні організації: Союз Народів, Міжнародній Хліборобський Інститут, Міжнародне Бюро Праці, Міжнародня Організація Хліборобської Освіти, Міжнародній Винарський Інститут. Для розміру зацікавлення подаємо число офіційних представників і представників хліборобських організацій поодиноких народів: Німеччина 10 держ. делеґатів + 27 представників установ, Австрія 6 + 87, Арґентина 1, Бельгія 7 + 15, Болівія 1, Болгарія 2 + 1, Домініко 2, Данія 1, Єгипет 2 + 6, Еспанія 1 + 12, Естонія 1 + 1, Злуч. Держави П. Америки 2, Фінляндія 1 + 2, Франція 6 + 56, Греція і. Вел. Британія 15, Італія 10 + 64, Японія 1, Латвія 1, Люксембург 1 + 1, Мексико 1, Голяндія 10, Польща 1 + 68, Румунія 8 + 89, Швеція 2 + 5, Швайцарія 2 + 30, Чехословаччина 3 + 53, Югославія 16, Мадярщина около 200, українець 1 — отже разом коло 840 делеґатів, з чого 640 приїхало зза кордону.

II.

Вже перед початком конґресу повіяло сензацією, бо на конґрес прибув австрійський канцлер Дольфус з рефератом, а рівночасно принесли німецькі кореспонденти вістку про стрічу Мусолінія з Гітлером у Венеції. До того саме тепер перебуває у гостях в Будапешті австрійський міністр безпеки Фей, а в звязку з тим багато говорять про військовий, а не тільки господарський договір двох сусідніх держав, що звязані зі собою довгою історією і майбутнім молодим монархом. На ці теми зводить балачки поява на салі двох габсбурських архикнязів Йосифа і Альбрехта, яких витають, начеб від 1918 р. нічого не змінилося. Велика саля Мадярської Академії Наук виповнюється по береги делегататми, а балькон займає жіноцтво. Точно в год. 10-ій приїздить реґент **Горті**, якого витають представники війська і влади при вступі до палати, а при вході президія конґресу. Грімке „Ельлен!" цілої салі і струнка, жива стать старого реґента в адміральськім мундурі проходить поміж присутніми. Поруч сидять члени б. королівського дому, високі військові, премієр Ґембеш і австр. канцлер Дольфус, фінляндський міністр хліборобства Ютіля, члени мадярського уряду і т. д.

Починається низка офіційних промов. Говорять: президент організаційного комітету конґресу **Шандль**, президент конґресу і голова Міжнародньої Хліборобської Комісії марків **Вогю**, президент Хліборобської Палати граф **Гойош**, та бурмістр Будапешту **Шіпец**.

У промовах пробивається жура за те, чи конґрес дасть собі раду саме в такий час з важкими проблемами господарського життя. Багато цікавих моментів, які послужилиб неодному письменному економістові до неодної доброї статті, а то й передовиці. Але саля чекає на щось цікавіше. Бо саме підноситься з місця невеличка постать канцлера **Дольфуса**, що має промовляти. Зривається буря оплесків, яка довго не дає прийти до слова промовцеві. Знак симпатії, яку вспів добути собі цей невеликий, а такий твердий канцлер саме поза своєю батьківщиною. Бо сьогоднішні часописи знову повні вісток про саботажі гітлерівців в Австрії, а добрі сусіди, кореспонденти великих щоденників, інформують, що навіть канцлерові небезпечно подорожувати на австрійських залізницях. Але оплески не вмовкають; тільки три ряди делеґатів, кріпких, ясних, майже виключно молодих мужних лиць сидять з заложеними руками і спокійно приглядаються ентузіязмові салі. Це німці, які знають, чого хоче їх „фірер", і знають, що Австрія буде сьогодні-завтра їх. А до того саме стріча Мусоліні-Гітлер. Мабуть фальшивий тон в овації.

Дольфус говорить — не читає, як попередні. Говорить про співпрацю хліборобів усіх країв Европи, а далі і світу, а далі подає ґенезу сьогоднішнього устрою хліборобського стану в Австрії: критикує соціялізм і большевизм під новий аплявз салі, але і лібералізм, а заявляється за унормуванням державою хліборобського життя. Уважає кооперацію за перше самочинне змагання хліборобів до налагднання і зорганізування власного господарського світу, що треба за всяку ціну, як добровільну орґанізацію розвивати дальше. Знову оплески. Вкінці подає приклади з життя Австрії, як там держава нормує збут хліб. продуктів, але ця частина промови виходить слабо.

По нім промовляють представники Фінляндії, Франції, Польщі, Міжнароднього Хліб. Бюра. Знову сухі, читані промови. Аж знову встає **Анджеліні** — представник Мусолінія, а його фашистівський привіт витає саля невмовкаючими оплесками. Коли говорить, що „дуче" післав його привитати конґрес — оплескам немає кінця. Говорить коротко і ясно.

Вкінці останній забирає слово німець **Вінтер.** Знову гітлерівський привіт рукою — і знову, що його післав його шеф і „фірер" Даррес, щоби передав привіт від найвищого фірера — Гітлера. І знову саля гремить від оплесків і привітних вигуків. Дуже цікаве у промові Вінтера було те, що він двічі підкреслював велике значіння польсько-німецького господарського зближення для обох народів та говорив про дальшу розбудову цього договору. Була це промова представника уряду і тому такий пассус був теж своєрідною несподіванкою. При цім, наче у відповідь Дольфусові на його складну господарську політику, підкреслив, що всякі скомпліковані господарські потягнення мало поможуть, коли не буде кожна держава вести корисної для своїх селян хліборобської політики.

Такі настрої. Цей світ, світ, що приїхав сюди шукати розвязки важних господарських питань, мимоволі шукає собі до обожання індивідуальностей, що виросли понад народи, що їх ведуть і ними кермують, що накидують їм свою **волю**, якої забракло масі і її провідникам, вибраним пятиприкметниковим способом виборів. Що її ведуть — але чи заведуть? І тут пригадується висказ одного німецького журналіста, який перед самим відкриттям конґресу побачив Дольфуса та іронічно нам сказав: приїхав „бувший" канцлер — бож про нього саме тамті два говорять у Венеції.

Не все є сила триматися на волі помазанцям долі, коли нема добре підготованого ґрунту. А як його хоче підготовити конґрес хліборобів — то про це іншим разом.

Інж. д-р Евген Храплививй.

Масові арештування серед українців у Галичині.

У ночі зі суботи на неділю 17. червня ц. р. поліція перевела дуже численні ревізії та арештування серед українців у Галичині. Тільки у Станиславові та повіті арештовано 150 осіб, а між ними кількох українських адвокатів.

——o——

.III Краєвий Здвиг Українського Сокільства у Львові

Українське Сокільство підготовляє в днях 30. червня та 1. і 2. липня ц. р. III. Краєвий Здвиг у Львові. Два перші здвиги відбулися у Львові ще перед світовою війною у рр. 1911. та 1914. На І. Здвизі в 1911. р. з нагоди посвячення прапору С.-Б. було біля 5.000 учасників. II. Здвиг у 1914. р., з нагоди 100-ліття уродин Т. Шевченка зробив на тодішніх учасників (а було їх біля 12.000 Соколів, Січовиків та Січових Стрільців) та глядців таке велике враження, що ще сьогодні на саму вістку про III. Сокільський Здвиг, люди радо ґуторять про Шевченківський Здвиг в 1914 р.

III. Краєвий Здвиг є ювилейним здвигом з нагоди 40-ліття (1894—1934) Сокола-Батька у Львові. В обсяг здвигу входить низка імпрез, які відбуваються цілий ювилейний рік. Здвиговий ювилейний рік започатковано академією (15. II. ц. р.) в честь проф. І. Боберського, довголітнього голови С.-Б. (1908—1918) та духового провідника українського сокільства. Далі відбулися лещетарські змагання соколів у звідовому бігу у Сколім (25. II. ц. р.), змагання у дружиновому бігу навпростець у Львові (15. IV. ц. р.) та змагання сокільських дружин у відбиванці в Стрию (20. V. ц. р.). Ще мають відбутися сокільські змагання у плаванні в Перемишлі та змагання в копаному мячі у Станиславові.

Головною імпрезою буде заповіджений Здвиг у Львові 30. VI. та 1. і 2. VII. ц. р. з такою програмою:

30. VI. субота рано: Служба Божа в Успенській (Волоській) церкві, та відслонення пропамятної таблиці у честь поляглих соколів у війні 1914—1919 рр., яку вмуровується у головній брамі „Дністра" при вул. Руській ч. 20., де міститься домівка С.-Б.. Пополудні: На Личаківському цвинтарі панахида на могилі бл. п. дир. Василя Нагірного, першого голови С.-Б. Кожне товариство складе вінок. Вечором спільна вечера у салі „Української Бесіди".

1. VII. Неділя рано: Від год. 6. до 11. передполуднем ґенеральна проба, а опісля похід учасників здвигу вулицями Львова. Пополудні: Здвигові вправи на площі С.-Б. в год. 4-ій пополудні. Коли би влада не дозволила на похід вулицями, тоді свято почнеться в 3. год. пополудні дефілядою учасників на площі С.-Б. перед старшиною а опісля здвигові вправи з такою програмою: 1) Відкриття Здвигу; 2) „Малі Запорожці" — вправи вільноруч учасників (укл. побр. М. Тріля); 3) Вправи на приладах всіх чет; 4) „У віч під Купала" — вправи з віночком посестер (укл. побр. інж. Я. Благітки); 5) Показ сокільського проруху; 6) „Сон Катерини" — народній танок виконають учасниці; 7) Вправи вільноруч побратимів (укл. побр. М. Тріля); 8) Забави всіх чет; 9) „Чумаки" — картина з минулого (укл. побр. Я. Булки) виконають учасники і побратими.

2. VII. Понеділок рано та пополудні: Сокільські легкоатлетичні змагання, в десятизмагу, шестизмагу і пятизмагу та у масових здвигових вправах Сокільських Гнізд. По закінченні змагань роздача нагород побідникам.

Отся на загал, багата та різноманітна, програма яка дасть змогу сокільству виказати свою орґанізованість та карність широким верствам громадянства оцінити працю та труди, які протягом років вложили сокільські робітники в орґанізацію. Ті, що бачили попередні сокільські здвиги (1911., 1914.), будуть могти оцінити, який поступ зробило сокільство за оставні роки.

Комунікат Здвигового Комітету Сокола-Батька у Львові.

На ювилейне Свято 40-ліття Сокола-Батька сподіване велике число замісцевих громадян. Обовязком львівського громадянства влекшити дорогим гостям побут у Львові. Запевнення дешевого прожитку й вигідного нічлігу, це одні з перших умовин, про які має подбати не лише Здвиговий Комітет, але й львівське громадянство. Тому звертаємося до всіх П. Т. Мешканців-Українців міста Львова, щоби найпізніше до суботи 23. червня зголосили Здвиговому Комітетові вільні кімнати з ліжком, які вони готові піднаймити на 1-2 нічліги. За нічліг буде оплачуватися 2 і 3 зол. від особи за одну ніч. Висоту винагороди устійнить на місці делеґат нічлігового реферату. На домагання можлива теж вища нагорода.

На днях вислав Здвиговий Комітет на адресу наших економічних і культурних установ здвигові афіші проєкту артиста-маляря П. Ковжуна. Сокіл держить у дзьобі червону калину. Чотири букви „ВВВВ" означають: Всі враз. Деяким особам і установам вислано більшу скількість примірників. П. Т. Установи просимо примістити афіші в себе на виднім місці, а хто одержав кілька штук зволить занятися їх розліпкою по місті. Зачислені кошти зверне Здвиговий Комітет безпроволочно з подякою. Хто через пересочення, або недоручення афіша не одержав, нехай домагається його висилки.

Здвиговий Комітет з ощадностевих оглядів не висилає індивідуальних запрошень на Ювилейне Свято у Львові і тому цим комунікатом запрошує всіх громадян прийти та поглянути на сокільську орґанізацію і дисципліну. Здвиговий Комітет клопочеться за догідну знижку на переїзд в дні 30. червня до Львова з місцевостей усіх трьох воєвідств. Одначе до сьогодні, на жаль, у цій справі нічого реального не можна ще подати.

Соколи, які будуть брати участь у поході, мають бути убрані у звичайні цивільні святочні одяги, з ювилейною чи пак змаговою відзнакою

на лівій груди. Голови, заступн. голови, члени старшин, начальники, заступники начальників, четарі й повітові відпоручники мають мати на лівім рамени приписані статутом 10 цм. ширини опаски червоної чи пак синьої краски з нашитими чорними стяжками, залежно від свого степеня. Соколи в одностроях і з прапорами — за виїмком стрийської музики — не будуть допущені до походу, бо права ношення сокільського однострою воєвідство ще не вирішило, а Комітет не бажає неприємностей від міродатних чинників.

Здвиговий Комітет просить усіх українців-власників мотоциклів і кола, які готові підчас Здвигового Свята перебрати на себе деякі чинности, подати свої адреси.

Вкінці пригадується, що Сокіл-Батько видав ювилейну відзнаку, проєкту арт. маляра П. Ковжуна. Відзнаку можна набути в ціні 50, 40. і 20. сотиків за штуку в усіх сокільських гніздах краю. Хто купує ювилейну відзнаку, вплачує одночасно даток на викупно вже тільки 2 і пів моргів Українського Города у Львові. Відзнаку слід носити до 31. III. 1936. р., себто аж до закінчення ювилейного року.

ЗДВИГОВИЙ КОМІТЕТ переніс своє бюро до фронтового льокалю при вул. Руській ч. 18. і урядує кожного дня від год. 9.—1. та від 3.—7. попол.

ЗДВИГОВИЙ КОМІТЕТ.

Бюрова вистава у Берліні.

(УП) В часі між 7. і 16. вересня ц. р. відбудеться у Берліні велика міжнародня вистава бюрових уладжень, до якої вже тепер ведуть підготовку. У виставі візьме участь не лише індустрія, що займається безпосередньо устаткуванням бюр чи виробом бюрового приладдя, але й споріднена з нею індустрія. Провід вистави добився вже значної звижки для відвідувачів вистави на всіх німецьких залізницях.

Після вбивства мін. Перацького.

Ще подробиці про вбивство і втечу. — Жалібні маніфестації та богослуження. — Похорони.

КОНДОЛЕНЦІЙНІ ТЕЛЕГРАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ.

Президія Української Парляментарної Репрезентації вислала з приводу трагічної смерти пок. посла і міністра Брон. Перацького кондоленційні телеграми на руки маршала сойму д-ра Світальського і голови Клюбу ББ посла Вал. Славека.

ЩЕ ПОДРОБИЦІ ПРО ВБИВСТВО І ВТЕЧУ.

Атентат на міністра Б. Перацького та втеча справника вбивства ще далі ворушать уми людей і польська преса та ПАТ приносять найменші подробиці в тій справі. При вул. Фоксаль ч. 3, де приміщується „Товариський Клюб“ ББ. та два закордонні посольства, не було поліцая при стійці. Тому атентатчик мав повну свободу рухів. Він мусів вистудіювати життя міністра, всі його порухи та поведінку перед обідом. Атентатчик увійшов до брами за міністром, стрілив тричі й опісля спокійно вийшов не звертаючи на себе уваги шоферів ні державних достойників, які сиділи на терасі дому. Аж до вул. Коперника йшов тільки приспішеним кроком і щойно вул. Коперника почав утікати на вул. Щиґля. Коли йому заступив дорогу возьний японського посольства, атентатчик убезвладнив його ручкою револьвера. Поліцай, на крик учасників погоні, скочив до самоходу і став здоганяти. Його теж убезвладнив атентатчик вистрілом з револьверу і зник на кінці вул. Щиґля. Заки погоня зорієнтувалася, куди утік атентатчик, він скинув яснозелену нагортку і ясний капелюх на шестім поверсі при вул. Окульнік ч. 5 і преспокійно зник у місті. Підчас утечі атентатчик кинув ще бомбу, яка не вибухла. Її досліджують піротехніки.

ОРДЕР БІЛОГО ОРЛА.

Покійного мін. Перацького відзначено ордером Білого Орла. На будинку при вул. Фоксаль вмурують пропамятну таблицю з плоскорізьбою міністра.

ЖАЛІБНІ МАНІФЕСТАЦІЇ.

У неділю пополудні відбулася велика жалібна маніфестація на пл. Марш. Пілсудського. До численно зібраних громадян промовляв ген. Ґурецький, який гострими словами осудив убивство міністра кажучи, що дні безкарности скінчилися.

У Львові теж відбулася в неділю жалібна маніфестація перед великим театром. Орхестра відограла жалібний марш Шопена і тоді до зібраних промовив пос. д-р Домашевич. Опісля уформувався похід, який під проводом президента м. Львова Дроздовського і посла Домашевича пішов під воєвідство, де делеґація передала на руки воєводи Беліни-Пражмовського заяви співчуття. У понеділок відправило вище духовенство жалібне богослуження у польській катедрі у Львові. Такі жалібні маніфестації і богослуження відбулися майже у всіх містах Польщі.

ПОХОРОНИ.

У понеділок в год. 9.30 рано кардинал Каковський в асисті вищого духовенства відправив жалібне богослуження в катедрі св. Хреста. На богослуження явився президент, всі члени уряду, дипльоматичний корпус і численні делеґації. Після богослуження вирушив жалібний похід під проводом полевого епископа Ґавліни на головний двірець. На вулицях припинено всякий рух, а вулиці залягли непроглядні маси народу. За домовиною, поміщеною на гарматі, йшли найближча рідня, члени уряду, маршали сойму і сенату, найвищі достойники, дипльоматичний корпус, делеґації і т. д.

Зі Львова виїхала до Нового Санча на похорон численна делеґація під проводом віцевоєводи Сохацького і през. Дроздовського.

Похорон відбудеться у вівторок 19. червня ц. р. у Новім Санчі.

ВИСТАВИ І КОНЦЕРТИ ПРИПИНЕНІ.

У понеділок 18. червня і вівторок 19. червня ц. р. всі вистави, концерти і забави припинені. Театри і кіна замкнені. В каварнях та ресторанах орхестри не будуть грати.

Радянська Україна --- дивний край.

Так описує її американський кореспондент.

НЮ ЙОРК, 4. червня. (Вл. кор.). Після довшої мовчанки в американських ґазетах про радянську Україну приходять свіжі вісти. Віліям Стонмен, кореспондент ґазети „Нюйорк Сан“ присилає допис почтою, писаний в Комуні Джердово, на Україні, дня 8. квітня, у Великодну Неділю. Допис дуже характеристичний, бо містить і ясні й темні сторінки життя на Україні, а на кінці висновок. Тому переповідаємо його в цілости:

„Двох поліцаїв супроводжає шістнацятьох хлопців до Києва. Вони йдуть на заслання або до вязниці.

В селі Рудна який тузин веселих дівчат, у своїх мальовничих народніх строях, проходжається серед сміхів вулицею, що лежить далеко від головного шляху.

Старенька, огірчена бабуся сидить у своїй побіленій хатині в тому самому селі, нарікає на недостачу великодних харчів і проклинає голод штучно викликаний людьми, бо він зрабував їй минулого року чоловіка. На сільському цвинтарі намогильні хрести.

Широкі поля зеленіють після недавнього дощу і обіцюють гарні жнива.

Трьох совітстьких урядовців сидить при малому столику і обговорюють світлі жнива з 1934 року. Вони мріють про світлу будуччину своєї комуни.

Старенький мужчина, що був наглядачем над тими полями перед війною, каже: „Теперішні люди не знають, як нам добре жилося колись. Вони дураки і не знають, що значить життя!“

Ось такий дивний образ бентежить людину, що сьогодні відвідує Україну. Повно в ньому зусиль або вибілити теперішнє положення або цілковито його осудити. Наче для закриття прикрого виду отих молодих хлопців, що йдуть під баґнетами до вязниці, ви чуєте сміх сільських дівчат. Але їх сміх приглушують проклони вдовиці і інших таких, як вона.

На одному боці вигляд на добрі жнива і оптимістичні розмови урядовців, на другому боці старенький чоловік і ціла ґрупа йому подібних з квасними поглядами. Вони отверто признаються, що не люблять „нового життя“.

Колиби взяти цю одну комуну за підставу до видання осуду про всі, то застрашаючо малий поступ зроблено упродовж останніх 18-ти місяців для поліпшення долі селян у цій окрузі.

НАСЕЛЕННЯ МЕНШАЄ.

Коли ми відвідали Джердово в вересні 1932 року, тоді було там 527 живих людей. Сьогодні там є лише 420 і урядовці не могли як слід пояснити причини убутку. Але вони уперто кажуть, що не було смертности з голоду. В 1932 році було 353 коров і 120 телят. Сьогодні тут 177 коров і 213 телят. Коней тоді було 72, а тепер є 62, свиней перше 156, тепер 103. Це дрібна статистика, але важна.

Нагородою за цей убуток населення і звірини є „податок у натурі“, вибираний у земле-плодах. Перший раз його введено у 1933 році. На такій підставі члени комуни мають віддати точно означену скількість хліборобських продуктів від кожного акра, а решту можуть затримати собі. Такий податок збирає уряд.

Урядовці пояснюють цей податок так: У 1933-му році збір з одного акра поля виносив 16 бушлів, а з того держава забирала лише півтора бушля. Пересічно кожному членові комуни приписувано 280 робочих днів і за них плачено 763 фунти хліба і 459 рублів. Тому, що ледви одна третина тут є робітниками, значить це було стільки, що ледви вистарчало на прожиток усім людям.

З отриманих грошей кожний член комуни мав заплатити біля 130 рублів на рік за харчі в їдальні комуни і за те діставав харч три рази денно. Властиво це не харчі, а юшка, яку дають у ріжних годинах.

Робочий день тревас від год. 7 рано до 7 вечора. Дві години вільних дають на полуднє. Робітники не дістають властиво нічого за свою працю, крім прожитку, який ледви тримає їх при життю. Коли прийдуть ліпші жнива, а лишиться той самий „податок у натурі“, положення може поліпшитися. І воно повинно поліпшитися“.

Примітка нашого кореспондента: Від осіб, що недавно прибули з Радянської України і працювали в „колгоспах“ маємо такі інформації: Один робочий день, як одиниця заплати в комуні, обчислений на 12 годин денно для дуже сильного чоловіка. Отже цей день не міриться часом, а вислідом праці. Коли людина не виробить призначеної праці, тоді може працювати і два або й більше днів, в означених годинах, щоби йому начальство записало один робочий день. У той спосіб цілісенький рік можна працювати, щоби навіть не виробити призначених 280 робочих днів. Тому, що харчі, які дають у комуні, не вистарчають на нормальний прожиток, людина ослабає чимраз більше, доки не згине з голоду та виснаження. З платні, визначеної в заплату за вироблення робочих днів мало хто дістає всі гроші, бо мало хто може виробити всі робочі дні. А коли й дістане хто яку копійку, то мусить купувати хліб на життя, якого не може докупитися. З цього саме приходить цей розпучливий і безвихідний стан. Настрій селян, згідно з нашими інформаціями такий: Кожний чекає війни, щоби відплатитися урядові. Без огляду на те, хто видасть війну Совітській Росії, селянство на Україні стане по стороні ворога Росії. Переконання селян таке, що лише Україна може спасти українське селянство від загибелі.

Чи Ви вже зложили книжки або даток на купно доброї книжки для наших братів на заході?

Український Музей у Берліні.

(УП) Український Музей у Празі повстав завдяки співпраці управ багатьох українських таборів у Чехословаччині та ріжних інституцій і товариств. Український Музей у Берліні повстав завдяки праці кількох одиниць з української кольонії в Берліні, а основою його стали історичної вартости фотографії з українського життя, збірка пресового матеріялу про Україну та деякі матеріяли ще з воєнних часів, що мають для будучих поколінь неабияку вартість. За два роки повстала з тих сібито незначних початків солідна збірка матеріялів, яка віддзеркалює здебільшого як з одного боку українське життя в Німеччині, так з другого ровній поглядів на українську справу в Німеччині.

В історичному відділі находиться ціла низка старих карт України, виданих давніми часами німецькими картографами, як Гоман, Вайгель, Віндель і инші. На окрему увагу заслуговує фотографічна відбитка одної карти України, виконаної рукою на спеціяльне доручення Великого Курфірста. Її оригінал находиться у відділі карт пруської державної бібліотеки. Ця збірка карт з 17. та 18. століття вказує, яку ролю відігравала українська справа у тому часі. З моментом окупації України москалями опинилась у забутті навіть сама назва України. Ріжні гравюри українських гетьманів та ріжних важніших подій, частинно в оригіналах, а частинно як фотографічні знимки в полученні з образами народньої ноші тих часів дають уяву про тодішнє народне життя України. Видання німецького перекладу хроніки Нестора (1774) та історія України, опрацьована вченим Енґель-ом (1796), вказують на те, що німці в тих часах доволі основно займалися студіями історії України.

Воєнно-історичний відділ обіймає велику збірку фотографій та образів з часів війни світової й української (між ними оригінальні образи Перфецького), дальше ріжні пам'ятокові предмети з війни, ріжні карти, шкіци і т. п.

Повоєнне українське життя віддзеркалюється у відділі ріжних закликів, політичних, господарських, релігійних, просвітних, ріжні статистичні зіставлення, багато образів українських видних діячів. Українське народне мистецтво крім виставки вишивок (кількасот штук) має ще й різьби та зокрема образи українських малярів з воєнних часів з таборів полонених.

Відділ преси обіймає майже всі українські видання нових повоєнних часів, з яких деякі вже належать до рідкостей на книжковому ринку. На особливу увагу заслуговує збірка пресових матеріялів про Україну з чужої преси і то з часів воєнних і повоєнних. Між иншим в цьому відділі є впорядкована збірка всіх лише можливих пресових вісток у німецькій мові з часу від убивства головного отамана С. Петлюри до закінчення процесу над убивником у Парижі. У відділі бібліотеки є велика скількість ріжних видань про Україну в ріжних чужих мовах цілого світу. Є там теж деякі матеріяли з бувшого українського посольства у Берліні, які вдалося урятувати перед большовиками.

Музей у загальному врятував дуже багато цінного для будучини матеріялу який був би зовсім пропав. По обсягу він значно менший від музею у Празі, одначе його вартість підвищується тим, що він крім історії дає відвідувачам повний огляд і теперішнього нашого життя.

ОЕК—5/1934.

Масові арештування у Львові.

ПАТ повідомляє: Слідчий виділ поліції, який веде слідство за приналежність до ОУН, перевів у неділю 17. червня ц. р. дальші арештування серед членів тієї організації. Одночасно поліція арештувала кількох провідників комуністичних та лівих організацій у звязку з ліквідацією техніки КПЗУ. Слідство ведеться у великій тайні і тому не можемо подати імен ні прізвищ арештованих.

—o—

Вальдемарас перед полевим судом.

БЕРЛІН, 18. 6. ПАТ. До Кеніґсберґу надійшли вістки, що Вальдемарас відповідатиме перед полевим судом за співучасть у державнім перевороті в дні 7. червня ц. р. Предсідником полевого суду буде один з полковників. Покищо нема офіційного комунікату.

Великий політичний процес у Тернополі.

За приналежність до ОУН і вбивство постерункового.

Як „Діло" вже повідомляло, від 13. ц. м. ведеться перед трибуналом суду присяглих у Тернополі процес на політичному тлі, у якому є обвинувачені: 1) **Петро Флінта,** літ 22, греко-кат., вільний, кравець в Токах, пов. Збараж. 2) **Олекса Литвин,** літ 21, гр.-кат., вільний, коваль, в Токах. 3) **Евген Костецький,** літ 26, гр.-кат., вільний, студент агрономії, родом з Токів і тамже останньо замешкалий і 4) **Яким Флінта**, літ 22, греко-кат, вільний, столяр в Токах за те, що

1) в часі від 1930 до дня 13. березня 1934 на території полудневo-східних воєвідств, зокрема в тернопільському воєвідстві, беручи участь в організації під назвою Організація Українських Націоналістів (ОУН), що прямує пропагандивною діяльністю, збиранням зброї й організуванням актів саботажу та терору до відірвання від польської держави полудневo-східних воєвідств, увійшли в порозуміння з іншими особами з метою відірвати від польської держави частину її території;

2) **Петра Флінту** й **Олексу Литвина,** що дня 13. березня 1934 в Токах убили старшого постерункового державної поліції Юзефа Ґловяка в цей спосіб, що насамперед його схопили, а саме Петро Флінта за руки, а Олекса Литвин обіруч за горло, а опісля принесеними зі собою триґранчастими штиками завдали йому 13 колених ран на голові, плечах і лівій руці;

3) **Евгена Костецького**, що в другій половині року 1933 і з початком 1934 року в Токах намовляв Петра Флінту до довершення злочину убивства зі ст. 225 § 1 к. к. на особі ст. постерункового Юзефа Ґловяка, в наслідку чого Петро Флінта убив Юзефа Ґловяка;

4) **Якима Флінту,** що дня 13. березня 1934 в Токах був помічний при доконанні переступства проти життя на особі ст. постер. Юзефа Ґловяка тим, що стояв на сторожі близько місця вчинку, щоби напасникам Петрові Флінті й Олексі Литвинові не перешкоджено в убивстві і був готовий дати їм чинну поміч на випадок, якщо вона була би потрібна, внаслідок чого Петро Флінта й Олекса Литвин убили Юзефа Ґловяка.

Повищими вчинками допустилися всі обвинувачені злочину державної зради зі ст. 97 § 1 к. к., крім цього обвинувачені Петро Флінта й Олекса Литвин злочину убивства зі ст. 225 § 1 к. к., обвин. Евген Костецький підюджування (podżegania) зі ст. 26 к. к. до злочину зі ст. 26 к. к. до злочину зі ст. 225 § 1 к. к., а обвин. Яким Флінта помочі зі ст. 27 к. к. до злочину зі ст. 225 § 1. к. к.

МОТИВИ АКТУ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

На вступі акт обвинувачення обговорює обширно історію ОУН, її організацію, завдання і тактику — річи відомі вже з безлічи подібних актів обвинувачення. Між пресовими органами ОУН вичисляються там: „Розбудова Нації", як орган цілої ОУН, а як органи краєвої екзекутиви ОУН видавництво „Наше Становище" та видаваний час до часу „Бюлетин". До нелегальних видавництв ОУН, що на терені Польщі служили цілям ОУН, зачислені львівські тижневики „Наш Клич" і „Наш Фронт", що їх польська влада хутко розконспірувала, завісила і в р. 1933 цілковито зліквідувала. Одначе найчастішим засобом агітації і пропаганди ОУН є летючки, які вона при ріжних нагодах старається масово розкинути при помочі недосвідченої молоді, на яку ОУН головно полює.

Щодо самих обвинувачених, то центральною особою акту обвинувачення робить прокуратор студента техніки обв. Костецького, котрого називає районовим командантом ОУН у Токах і рівночасно командантом „пятки", до котрої належали всі обвинувачені і ще один, досі невідомий. Як доказ приналежности обв. Костецького до ОУН наводить акт обвинувачення те, що обв. Кост. займав видне становище у місцевих українських товариствах, як „Просвіта", „Сільський Господар", „Рідна Школа", „Сокіл" і „Бандура", котрої був навіть диригентом та визначався як знаменитий організатор і провідник. Улаштовував він у Токах ріжні імпрези й концерти, на котрих виступав зі своїм хором „Бандура". Як зізнав місцевий парох о. Петро Петриця, замовляв він у нього в церкві одну панахиду за страчених Біласа і Данилишина, а другу за убитих Головінського і Пісецького, що були визначними членами УВО чи пак ОУН, а при тім і терористами, а Головінський навіть краєвим командантом ОУН. На тих панахидах співав завсіди хор т-ва „Бандура", котрим диригував обв. Костецький. Від нього теж на думку прокуратора вийшов почин до протишкільної акції в осени 1933 р., яку ведено між шкільною дітворою згідно з інструкцією ОУН.

Від 10 літ на постерунку поліції в Токах (велике село збаражського повіту над самим Збручем вище Підволочиськ) повнив службу ст. постер. Юзеф Ґловяк, що — як каже акт обвинувачення — займався передовсім слідженням і нищенням політичних проступників. Сам він тільки в останніх часах виготовив понад 30 карних донесень на політичному тлі проти ріжних місцевих громадян, переводив арештування і ревізії, а обв. Костецького теж кількакратно арештував, спричинив раз його укарання староством у Збаражі, а двічі відставив його до вязниці при окружнім суді в Тернополі під замітом приналежности до ОУН. Обв. Костецький сидів тоді довший час у слідчій вязниці, але остаточно слідство проти нього припинили з причини браку доказів вини. Коротко: пост. Ґловяк був великим „тропіцелем вивротовцув" на терені Токів та околиці і через те обв. Кост. рішив його убити.

Для переведення цього вбивства намовив Кост. обвинуваченого Петра Флінту, щоби зголосився у Ґловяка на конфідента, бо в цей спосіб міг його слідити і знати його кроки, а може й наміри та викрити й інших конфідентів у селі. Петро Флінта так і зробив та став конфідентом Ґловяка, доносячи на Кост. те, що останній приказав про себе донести, а що зправила було сфінґоване.

Остаточно обв. Кост. рішив убити Ґловяка, бо — як каже акт обвинувачення — Гл. за багато знав про діяльність Кост. й ОУН. Такий приказ дістав Петро Флінта і він до виконання убивства звербував ще обв. Литвина та обв. Якима Флінту. Убивство рішено виконати 13. березня ц. р., при чому обв. Кост., щоби відвернути увагу від себе, виїхав тоді до Збаража, звідки вернувся вже після доконання убивства.

У виконанні приказу обв. Петро Флінта заманив пізним вечором 13. 3. ц. р. пост. Ґловяка на стрічу коло Нар. Дому, кажучи, що там прийде обв. Литвин, що хоче бути теж конфідентом і принесе для нього важний матеріял. Коли в означеній годині там стрінулися, став хтось надходити і Ґловяк, крикнувши „стуй", змірився до стрілу, але Флінта заявив, що це Литвин, тому успокоений Ґловяк опустив кріс. Як тільки Литвин знайшовся коло Ґловяка, П. Флінта кинувся на постерункового, хопивши його сильно за обі руки, а Литвин зачав його дусити за горло. Опісля тримав одною рукою руки Ґловяка, а другою його колов при помочі предмету, подібного до шила, а рівночасно колов і Литвин. Завдано тоді 13 ран, з цього кілька безоглядно смертельних, між іншими у саме серце. В часі оборони Ґловяк вкусив Флінту у два пальці і це зранення стверджено після його арештування. Діставши смертельні рани, Ґловяк упав і став харчати. Оба напасники розбіглися, Литвин до своєї нареченої, де заночував, а П. Флінта на обійстя Івана Яворського, де коло криниці умився у його хліві, скинув свої покрівавлені штани і перебрався у його та вернувся домів. Яким Флінта, що весь час стояв тоді на варті, чуючи харчання, прибіг на місце, де лежав Ґловяк і в його присутности той-же сконав. Зойки конаючого збуди-

ав сусідів і коли ті прийшли, Ґловяк уже не жив. Повідомлено поліцію і вона тоїж ночі арештувала Петра Флінту.

Зразу він до вини не признавався. Щойно тоді, як довідався, що арештовано вже около 18 осіб, заломився психічно, признався до вини і на поліції і в суді, видав інших обвинувачених та описав ролю кожного з них, як це вище подано в акті обвинувачення. Очевидно, всіх їх арештували. Литвин відразу на поліції признався до всього, але в суді опісля те все заперечив. Костецький на поліції признався тільки до того, що є членом ОУН, але заперечив, щоби давав приказ убити пост. Ґловяка. Опісля в суді те все відкликав і зізнав, що він не є членом ОУН, не давав приказу убити пост. Ґловяка та що не мав ніяких звязків з тими, що сьогодні сидять на лаві обвинувачених.

Обв. Яків Флінта не признався до нічого. Все заперечив і на поліції і у слідчого судді.

НА СУД. РОЗПРАВІ.

На головній розправі обв. Петро Флінта признався, що був учасником убивства пост. Ґловяка, одначе заперечив будьто би приказ дістав від обв. Костецького.

Обв. Яким Флінта як на поліції, так і в суді заперечив свою причасність у повищій справі.

Обв. Литвин зізнав подібно як, Петро Флінта.

Обв. Костецький відкликав і те, що зізнав на поліції. До ОУН не належав ніколи. Приказу нікому не давав, не був навіть оді в Токах. Ріжницю між своїми зізнаннями поясню тим, що його зізнання вимушено на поліції.

До вечора в пятницю 15. червня п. р. переслухано 48 свідків. У великій більшості відтяжують вони вину обвинувачених.

Після пополудневої розправи придержано по його зізнаннях о. Петра Петрицю, пароха з Токів, на приказ віцепр. Вінцковського під замітом фальшивих зізнань дотично того, хто замовляв у нього панахиду. Покищо о. Петриця є у поліційному комісаріяті.

Розправа потреває мабуть до понеділка. На маргінесі цієї розправи зазначуємо, що посли з Тернопільщини д-р Степан Баран і д-р Дмитро Ладика не беруть участи в обороні тому, що послам і сенаторам начальна рада адвокатів заказала боронити у всіх справах щодо злочину державної зради і шпіонажі. Ця постанова дотично всіх послів і сенаторів має увійти в постанови нової польської конституції.

Присуд у повищому процесі буде щойно в понеділок.

Відкриття нагробника М. Вербицького.

Велике Свято мала в минулу неділю 17. VI ц. р. українська громада Млинів, краковецька та яворівська земля, а з нею ціла галицька країна.

У Млинах, біля старої церковці, на горбку, зібралося понад 5.000 громадян з кільканадятьма священиками з найближчої околиці. З подальших було небагато, бо влада вимагала, щоби свято мало лише місцевий характер. На свято приїхало зі Львова автобусами 70 співаків „Бандуриста“ й „Бояна“.

В год. 10.30 почалось богослуження під вільним небом. Відправив його краковецький декан о. В. Матковський в асисті чотирьох священиків. На приготованому підвищенні співали обидва львівські хори. Проповідь виголосив парох Хотинця, о. Мих. Тарчанин.

Після богослуження перейшло духовенство і делеґації на могилу композитора біля церкви. Під старезною, розложистою липою, серед вінків закритий памятник, а над ним портрет М. Вербицького, прибраний рушниками. Одинацять священиків відправило панахиду.

Врочистого акту відкриття памятника „Піонірові Української Пісні“ довершив від Т-ва „Бандурист“ п. Микола Дужий та виголосив відповідну промову. На тлі історичного післанництва української пісні змалював промовець гарячими словами постать і заслуги того, що в самих початках духового відродження галицької країни живу мову народу та його пісні перший із простих голосів склав у народні хори. М. Вербицький своєю творчістю перший на галицькій землі звязав усі частини українського народу, даючи до слів східньо-українського поета П. Чубинського музику нашого національного гимну: „Ще не вмерла Україна, ні Слава, ні Воля...“ Він перший склав для наших хорів безсмертний „Заповіт“ Шевченка: „Поховайте — та вставайте — кайдани порвіте...“ Громом-дзвоном, піснею його, пливуть вони по всіх українських землях... А народ — з підйомом духа слухав — і вязав день вчорашній з нинішнім і грядучим...

Посвячення памятника й „Вітер тихий“ Вербицького — закінчили першу частину свята.

І почалася друга частина: Академія. Розпочав її могутній „Заповіт“ Шевченка — Вербицького у виконанню обидвох львівських хорів під орудою проф. І. Гриневецького. Д-р Н. Нижанківський виголосив гарну промову від українських співацьких товариств, вказуючи на великий талант композитора, що його розвинув він самотужки власною працею, не зважаючи на всі невзгодини тодішнього загально-національного і зокрема його приватного життя.

З черги промовляв ще представник (війт) села Млинів і д-р Галущак від усіх українських товариств Яворова. Опісля „Бандурист“ під орудою п. Плешкевича та „Боян“ під орудою п. І. Гриневецького відспівали на переміну кілька прегарних композицій М. Вербицького. Одну пісню відспівав теж краковецький хор під проводом п. Черхавського. Академію закінчено національним гимном.

Свято зробило глибоке й тривке враження на всіх приявних, зокрема на місцеве селянство, що зворушливо прощало своїх львівських гостей.

Вечором тогож дня відбувся в Яворові, у салі „Народнього Дому“ концерт з добірною програмою композицій Михайла Вербицького. Розпочався „Заповітом“ в супроводі фортепяну з баріт. сольом проф. Орленка у виконанню обидвох львівських хорів та яворівського „Бояна“. Д-р Ст. Людкевич дав гарно й фахово опрацьований реферат про музичну творчість Вербицького. Далі прекрасно співали на переміну львівські хори: „Бандурист“ під проводом п. Плешкевича і „Боян“ під орудою д-ра Ст. Людкевича. Професори філії Муз. Т-ва ім. Лисенка в Яворові виконали з прецизією музичне тріо — Вербицького. Взагалі концерт, дуже старанно підготований, стояв на високому мистецькому рівні та викликав серед приявних правдиве захоплення. Накінець відспівано національний гимн.

Подрібнішу мистецьку оцінку цих імпрез подасть певно хтось із наших музичних кол. Тут скажемо загально, що недільна днина дуже причинилася до підйому духа українського громадянства Краковеччини й Яворівщини, а для львівських гостей лишила надовго прекрасні спомини.

По широкому світі.

— У Барсельоні вибухли дві бомби в трамваєвій ремізі і заподіяли значні шкоди.

— До Берліна вілетів проф. Т. Залінський, якого запросило німецьке товариство для студій у Східній Европі.

— „Еко де Парі“ домагається утворити сильний і технічно добре вишколений корпус військ, який кожної хвилини боронив би Францію перед наступом. Таким чином Франція могла би докінчити будову твердинь і допомогти своїм союзникам на випадок наглого наступу на них.

НОВИНКИ

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, І. пов. Тел. 54-46.** Приймає футра до перехову на літо. 1287 39-?

— **Маґазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матераци по 7 зол. 1285 84-100

— **Курси косметичні,** затверджені владою під проводом лікаря-косметольоґа і інжиніра-хеміка — власна лябораторія Львів, Коперника ч. 42а/II., тел. 72-18. Практика у кабінеті „Distinction“ під проводом Стефанії Гаврисевич. Диплом дає право до самостійного ведення праці. Вписи приймають кожного дня. Виклади починаються 15. серпня. 1695 5-10

— **Ямна коло Яремча.** Пансіон „Веселка“ отворений від 1. травня. Кімнати гарні, сонячні, добре уладжені, з бальконами. Харч першорядний, спільна їдальня, товариство добірне, ціни конкуренційні. Ближчі інформації подасть Ів. Ліськевичева, Ямна коло Яремча. 143718-?

— **Найприємніше проведеш ферії** (літо) в пансіоні „Яблонських) у Гребенові. Пансіон положений у чудовій долині Опору. Покої дуже сонячні, з бальконами, з гарною обстановою. Зголошення: Радкевичева. 1629

— **Розбудова Промислових Заведень Батя у Зліні.** Батя у своїй продукції не задовольняється вже тільки виробом обуви. Тепер виробляє також на велику скалю ґумові опони, для яких старається здобути позачеські ринки. Опони ті фабриковані спеціяльними методами, мають у собі патентовану мішанину. На проби і патенти Батя мав видати десятки міліонів золотих, заки випустив у світ свої опони грізні для конкуренції. Перевага їх полягає м. ін. також на тім, що вони вироблювані з матеріялу лекшого, зате незвичайно тревалого. В останніх найбільших автомобілевих перегонах на просторі 1000 км. у Чехословаччині провадив біг сам Тома Батя, син померлого власника, на своїх опонах, побиваючи конкурентів.

— **Солодко провести кілька хвилин відпочинку можна у Львові тільки в цукорні Д. Стецькова** при вул. св. Миколая. Знамениті тісточка незрівнане морожене і безконкуренційна кава разом з приємною та ввічливою прислугою є найкращою ґарантією солодкого та милого відпочинку в тій цукорні.

— **Ювилей дрогобицької філії „Просвіти“.** Заходом філії „Просвіти“ в Дрогобичі відбудеться в дні 24. червня ц. р. ювилейне свято свого істнування. Свято, в якому візьмуть участь всі освітні установи й кооперація дрогобицького повіту, розпічнеться богослуженням в церкві св. Трійці в год. 10., опісля відбудеться похід вулицями міста на площу „Української Гімназії“. На площі відбудеться Святочна Академія, на якій виголосить промову делеґат Головного Т-ва „Просвіти“ та голова філії. Крім цього в програму свята увійде спільний виступ всіх хорів Дрогобиччини та продукції поодиноких хорів. Привіти прохається слати на адресу: канцелярія філії „Просвіти“ в Дрогобичі, Народний Дім. — За виділ філії „Просвіти“ в Дрогобичі: **д-р Витвицький Степан,** голова; **д-р Скибінський Володимир,** секр.

— **Ідея волі в українській поезії.** На таку тему виголосить д-р Ґустав Шпехт 22. ц. м. німецький виклад у салі Укр. Наук. Інституту в Берліні. Початок в год. 8. веч.

— **„Подружжа у двох мешканнях“,** музична комедія Лужницького-Балтаровича ввійшла до репертуару театру, веденого Яремою Стадником.

— **Т-во „Просвіта“ у Празі.** Дня 9. VI. відбулися установчі загальні збори читальні Т-ва „Просвіта“ у Празі при численній участи робітництва, студентів та інтеліґенції. Предсідником зборів був проф. Любинецький. На зборах вибрано одноголосно головою читальні Степана Росоху, студ. фільос. [Praha IV—180].

— **Праця українського археольога.** Д-р Іван Борковський, доц. українського університету, асистент комісії для археольог. дослідів празького замку, вмістив у чеськім часоп. „Pamatky Archeologickè" більшу розвідку про т. зв. „шнурову культуру", в якій приходить до висновку, що шнурова культура на Україні та в східній Европі дуже стара й автохтонна та звідти ширилася на середущу Европу. Нові знахідки предметів з доби шнурової культури в Чехії і на Мораві, що переховуються в національнім музею у Празі, подали нашому вченому багатий матеріял до вищеозначеної студії, яка є продовженням вже опублікованих раніше (Šnůrová keramika na Ukrajinĕ, Origin of the Culture with Corded Ware in Central Europe та инш.). Ця сама тема була і предметом дисертації д-ра Ів. Борковського.

— **Де характерність?** Дуже багато пишемо й говоримо про українські школи і про обовязок українських батьків посилати туди своїх дітей. Здавалося би, що про такі справи зайве говорити, бо вони самозрозумілі. Одначе практика показує, що між нашими людьми є такі, що мають марку патріотів, а своїх дітей посилають до чужих фахових шкіл, дарма, що в тім самім місті істнує зовсім рівнорядна школа українська, поставлена під оглядом виховним і науковим як не вище, то в кожнім разі не нижче. А якщо взяти на увагу, що в нашій школі крім загальної приписаної програми, що обовязує для всіх шкіл того типу, вчать фахових предметів у пристосуванні до спеціяльних українських обставин, щоби навчити учнів знайти собі працю серед свого народу, то тоді стає особливо дивна поведінка цих наших громадян.

— **Талергофське свято при участи представників влади.** Перед кількома днями відбулося в Козлові, тернопільського повіту, талергофське свято. Після богослуження і відповідної проповіди відбувся похід на цвинтар, де поставлено памятковий хрест. Агенція „Всхуд" повідомляє, що на це талергофське свято приїхав з Тернополя віцевоевода Гівонт-Дзевалтовський, староста Маліцький, підполк. д-р Польняшек і секретар воевідської організації ББ Хаецький. На святі виголошено низку промов.

— **Боротьба з ліцитаційними гієнами.** Міністерство справедливости в порозумінні з міністерством внутрішних справ виладило закон про екзекуційну процедуру та публичні ліцитації. Новий закон має на меті усунути з публичних ліцитацій зловживання, які управляють банди професійних ліцитантів, які використовують ситуацію на шкоду вірителя і ліцитованого. Закон торкається також ліцитацій, які переводять скарбові уряди.

Кожна наша масова всенародна імпреза переконує нас наглядно, як необхідна нам велика площа „Українського Городу". Вона ще в цілости не викуплена. Купуймо ювилейну відзнаку III-го Краєвого Здвигу Українського Сокільства, а докинете лепту на викупно площі.

— **Спадок консумції соли і цукру.** Сільські кооперативи в цілій Польщі стверджують великий спадок консумції соли серед сільського населення. Якийсь час селянство вживало масово сіль для худоби замісць їдальної, однак і та показалася за дорога і тепер сільське населення перестає взагалі вживати сіль до варення. При теперішніх цінах сіль є споживним артикулом, недоступним для збіднілих народніх мас. З тої самої причини села перестали вживати цукор.

— **Краєва хроніка.** Наслідком необережности з нафтовою лямпою на залізничій стації в Басінчицях під Перемишлем занявся товаровий вагон і згорів. Шкода дуже велика. На вул. Міцкевича в Перемишлі селянин Мирослав Кошарський переїхав возом 4-літну дитину. — В Заліщиках повісився в готелі 26-літний банковий урядовець Тадей Маєвський. Знайдено при нім готівку 3.500 зол., спалені папери й останки якоїсь фотографії. — В лісі коло Рівного знайдено трупа молодого мужчини а при ньому академічну легітимацію Генрика Цудо, виставлену канцелярією львівського університету.

— **Проти дорожнечі цукру.** Організації огородників і дрібних рільників, що експльоатують овочеві городи, виступили перед центральною владою з меморіялом, що протестує проти дорожнечі цукру. Вони виказали, що дорожнеча цукру вбиває дрібний овочево-переробчий промисл і взагалі відбивається фатально на інтересах огородництва.

Декрет президента Польщі про табори відокремлення.

„Дзєннік Устав" ч. 60. приніс розпорядок президента Польщі з 17. червня 1934. в справі осіб, які загрожують безпеці, порядкові та прилюдному спокоєві.

Ось цей розпорядок:

На основі уст. 44. § 6. конституції та законів із 15. 3. 1934. про повновласти президента Річипосполитої до видачі розпорядків зі силою закону, постановляється отсе:

Уст. 1. Особи, яких діяльність або поведінка дали основу до здогадів, що грозить з їх боку нарушення прилюдної безпеки, спокою та порядку, можуть бути придержані та примусово приміщені в місцях відокремлення, не призначених для осіб засуджених або арештованих за проступок.

Уст. 2. Зарядження в справі придержання та спрямування придержаної особи до місця відокремлення видає влада загальної адміністрації. Постанову про примусове відокремлення видає слідчий судля на внесення влади, яка зарядже придержання. Умотивоване внесення тієї влади є достаточною основою для видачі постанови. Відпис постанови доручать придержаній особі до 48 годин від хвилини її придержання. Від поступовання судді нема відклику.

Уст. 3. Про відокремлення рішає слідчий суддя, визначений задля того адміністраційною колегією відповідного окружного суду. Відповідним є суд, у якого окрузі є місце відокремлення.

Уст. 4. Відокремлення може бути визначене на три місяці та може бути продовжене у звязку з поведінкою відокремленого на дальші три місяці способом, зясованим в 2-му уступі. Відокремлені можуть бути заняті визначеною їм працею.

Уст. 5. Виконання зарядження цього розпорядку поручається міністрові внутрішніх справ і міністрові справедливости.

Уст. 6. Отсей розпорядок увіходить у життя з днем оголошення а тратить обовязуючу силу в речинці та на теренах, які зясують розпорядки ради міністрів.

Повищий розпорядок підписали крім президента держави премієр Козловський та всі міністри.

— **Самогубство жінки дефравданта.** Як ми вже повідомляли, у Львові при вул. Збаразькій ч. 7. намагалася отруїтись 31-літня Степанія Вечиста. Тепер виявилося, що до намаганого самогубства Вечистої причинився її чоловік Карло. Він украв у фірмі „Галіція", де був службовцем, 8.000 зол. і пропав без вісти. Перед утечею зрікся ще презесури судді копаного мяча.

— **Бровар у сільській хаті.** В селі Загока пов. Городок Яг. службовці скарбової контролі зі Львова перевели ревізію в домі Франца Ковалевського і знайшли бровар, улаштований на малі розміри. Стверджено, що Ковалевський займався фабрикацією пива від довшого часу і мав багато відборців. За той час продав яких 25 тисяч літрів пива. Ковалевського потягнено до карно-скарбової відповідальности.

— **Жінка вхопила хлопця.** Із Желязова пов. Познань якась незнана жінка вхопила 15-літнього хлопця Маріяна Мермеля і щезла без сліду.

— **Катастрофа на гостинці.** На шосі під Оронськом недалеко Радомя вантажний самохід наїхав на віз, що їхав з противної сторони. Наслідки зудару були страшні. Візникові Валентому Дворжакові самохід відірвав голову від кадовба. Також коні тяжко покалічило. Змасакроване тіло селянина відставлено до радомського шпиталю, а винуватця катастрофи, шофера Старшука арештовано.

— **Хотіли побачити Африку.** В місцевости Панца на Буковині придержано двох хлопців, що питалися селян про дорогу до Чорного Моря. Показалося, що це сини команданта поліції з Дроговича Гурецького, абсольвенти вселюдної школи. Під впливом сензаційної лектури вони рішили дістатися крізь Румунію і Чорне Море до Африки. Мали при собі револьвер з набоями, компас, огородничі ножиці, пилу і стрільний порох. Були певні, що дібються до Чорного Моря, де мали зголоситися до служби на кораблі і тим способом дістатися до Африки. Обох братів відставлено назад до Дрогобича.

— **Що робить Махно?** Із чеської преси довідуємось, що славний за нашої революції ватажок отаман Махно живе в Парижі під прибраним прізвищем Міхненко. Живе дуже скромно, майже в нужді, вряди-годи занятий як кімнатний маляр при кінових декораціях у робітнях нашого відомого фільмового режисера Е. Деслава.

— **Ґумові підкови для коней.** Щоби зменшити гамір на вулицях і наслідком заходів т-ва охорони звірят віденські коні мають дістати ґумові підкови, щоби могли ходити вигідно та тихо. В найближчих днях будуть робити з ними в місті проби.

— **Статистика кін.** Головний статистичний уряд ствердив, що в 1932 р. було в Польщі 752 кін, з того 360 звукових. В тім самім часі мала Німеччина 5.860 кін, Англія 5.041, Франція 3.113, Еспанія 3.100, Італія 2.500, Чехословаччина 1250, Швеція 1.190, Бельгія 780, Австрія 745.

— **Проти наготи на цвинтарі.** Голосній співачці Зельмі Курц, що вмерла перед кількома днями, поставила родина на віденському цвинтарі нагробник, що представляє нагу „Аїду" в лежачій позиції. Наслідком нової течії в Австрії після лютової революції в Австрії, громадська управа м. Відня почала усувати з міста всі памятники, що представляють нагі фіґури, мужеські і жіночі. Памятник Зельми Курц ще й тому дразнив почування християнського населення, що находиться в безпосередньому сусідстві з гробом о. Зайпля, який відвідує щоденно багато людей. Крім того віденська влада дістала анонімні листи з погрозами, що памятник буде висаджений у повітря, якщо його не спрячуть із цвинтаря. Щоби до того не допустити, родина покійної співачки рішила зліквідувати цей памятник.

— **Д-р Альохін світовим мистцем.** В Берліні скінчилося 14. ц. м. змагання між шахістами д-ром Альохіном і Боголюбовом за світове мистецтво. Змагання тревали майже 11 тижнів, партії розіграно в ріжних німецьких містах, а останні дві, 25 і 26-у в Берліні. Передостанню партію виграв Альохін, остання із ремісовим вислідом. Альохін виграв 8 партій, програв три і 15 ремі. Остаточний вислід 15½ : 10½ в користь Альохіна.

— **Спадок населення у Франції.** Французькі уряди цивільного стану записали в 1933 р. в цілій Франції 682 тисячі уродин, отже на 40 тисяч менше ніж попереднього року. З того числа 55 тисяч дітей припадає на чужинців. Одночасно стверджено, що число уродин французького населення рівняється назагал числові смертей. Однак в багатьох департаментах число смертей перевищає число уродин і це явище поширюється кожного року на інші департаменти. Постійний спадок уродин у Франції унаглядню факт, що перед 1870 р. число уродин перевищало число небіжчиків на міліон

душ. Тимчасом в Італії прибуває щороку 240 тисяч людей, в Німеччині 419 тисяч.

— **Американський рекламовий трік.** Один американський накладчик подав у щоденній пресі анонс, повідомляючи, що у книжці, яку він недавно видав, находиться одна друкарська помилка. Читачеві, що перший викриє цю помилку, накладчик обіцяв нагороду в сумі 30 тисяч долярів. Вислід того реклямового тріку показався надзвичайним. У двох тижнях хитрий накладчик продав 200 тисяч примірників своєї книжки, яку всі купували масово, хотячи дістати 30 тисяч долярів за викриття друкарської помилки. Нагороду дістав один друкарський робітник з Ню Йорку.

— **Вбивчі проміні.** З Ню Йорку повідомляють, що якийсь Антоно Льонґорія з Клівленду винайшов машину, яка витворює вбивчі проміні. Досвіди на звірятах давали страшні вислідн. Проміні, витворювані рефлекторами, вбивали на місці пси, коти і крілики. Винахід держать у тайні і практично вжиють на випадок, якби ворог напав на Зл. Держави.

З концертової салі.

„ДІТИ ДІТЯМ“.

Імпрези, в яких беруть участь талановиті діти, мають свою окрему психіку, вони дають приявним передовсім багато радости. Відношення дітей до інтерпретованого твору є дуже безпосереднє та щире. Сміло можна сказати, що в них є мистецтво для мистецтва, бо якраз само виконання твору дає їм багато вдоволення. Один з найвизначніших теперішніх німецьких композиторів Гіндеміт каже, що для нього тоді найгарніші хвилини, коли пише для дітей та працює з ними. Бо вони тільки варті нині щирого зусилля і творчої праці, тільки вони є вільні від пересудів та деморалізуючих впливів музики, яка йде з кабаретів і деправує душі.

Т-во „Українська Захоронка“ улаштувало в неділю 17. червня у великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка концерт за дохід львівських півосель силами наймолодших елевів нашого Муз. Інституту. Думка була дуже щаслива. Солістами були відомий вже нам молоденький віртуоз челіст Івась Барвінський і також непересічно талановита, а при тому й дуже пильна скрипачка, учениця проф. Москвичева, Леся Деркачівна.

Барвінський виступив наче з малим речіталем. Дав нам 5 творів, з яких на виріжнення заслуговує дуже гарно відігране Кленґля Кончертіно, Бекінса „Танок мавок“, в якому міг викавати розвинену техніку та В. Барвінського „Канцону“. Уважаю, що Сен Саенса „Лебідь“ та В. Барвінського „Мельодія“ не відповідали ще молоденькій душі виконавця, яка ще не може знати болю, жалю й туги за чимсь неосягненим.

Концерт Д-дур І. ч. Моцарта вийшов з-під маленьких пальчиків Деркачівної в дуже стилевій формі. Незвичайно чиста інтонація, проворна техніка та ніжний тон характеризує її гру. Зібрані горячими оплесками змусили виконавців до надлатків, а Деркачівну — як це й припало — нагороджено також квітами.

Атракційною точкою була Ромберга „Діточа симфонія“. Орхестра, зложена переважно з дітей у віці около 10 літ, творила направду радісну картину. Крім скрипок, челя і фортеляну складалися на неї трубка, тріянґель, бубен, „інструменти“, які наслідували голос зозулі, соловія, перепелиці та тарахкальце. Все те разом давало нові комбінації, нові краски та вдержувало слухача в зацікавленні. Діти перенесли нас в поезію ліса та піль. Треба було подивляти дисципліну малих орхестрантів, яких роля не була легка, бо впадання поодиноких голосів увесь час вимагало великої уваги. Дириґував п. Р. Согор.

Фортепяновий супровід до сольових точок обняли проф. Р. Савицький та проф О. Федаківна.

По скінченні програми люди не хотіли розходитись. За мало їм було того та всі мали дуже вдоволені обличча. Шкода, що час, призначений на концерт, був обмежений, бо до цілости діточої імпрези бракувало ще ритміки. Тимбільше, що було з чим виступити і варто було познайомити з нею ширшу публику. Концерт приніс Муз. Інст. честь. Виказав, як багато уваги та праці посвячують там також наймолодшим, щоби розбудити в них замилування до музики, яка може дати їм багато гарних хвилин у житті.

І. Приймова.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Лист до приятеля.

Коли мій лист дійде до Тебе — Ти будеш уже по шлюбі. Значить — не пошкодить, не поможе, а так собі: муштарда по обіді.

Женишся, Друже, як міліони перед Тобою, від Адама почавши, як міліони по Тобі, на мінуту перед кінцем світа скінчивши. Женишся з тією, яка Тебе любить і яку Ти любиш, але...

Пожиймо минулим...

Приходиш бувало до хати. Не надзвичайна вона — одно віконце і то на брудне подвіря, мала кімнатка — і то незамітана. Не диво, що не тримався її надзвичайно. Отже приходиш... Коти в гуморі. Ще на сходах, а може й скорше почав пісню:

„Чоловік тепер
На бороду плює“...

Гарна пісня. Все ті самі слова, але ніколи не знудяться, бо дуже багаті змістом

„Чоловік тепер
На бороду плює.
Плює, плює, плюв
На бороду плюв“.

І ніхто Тобі не перебаранчає, хіба сусіди застукають об стіну:

— Будь ласка, октаву нижче.

Переходиш з тенора на бас і гудеш:

Са-ам ппю,
Сам гуля-й-ю,
Сам си сте-й-лю,
Сам ляга-й-ю,
Сам!“

Весело. Аж пес господині вис з радости...

Після того часом стелиш, часом ні, але лягаєш, бо хоч дух бодрий — тіло трохи немощне.

Або іншим разом.

— Куди так біжиш?

(Памятаєш, скільки разів я питав Тебе!).

— Знаєш... Маю інтерес до одного... — і вже гониш далі.

Бодай так, як до „одного“.

Якби хтось помучився трохи — напевно знайшов би Тебе в парку, на солідно затіненій лавочці...

А соловій „тьох-тьох“, а серце росте, як великодна баба.

Пригадай Собі, Друже, парк, у ночі, бо тяжко, щоб Ти в найближчім десятилітті оглядав його красу. Хіба пополудні в неділю, з перстенем на обручковім пальці.

Травень — соловії, червень — пахощі троянд, липень — святоіванівські світлячки, серпень, ба навіть вересень — тихо, хоч мак сій, темно, хоч око виколи...

Все те переходить з нинішнім днем до споминів.

А Твій поворот до хати, коли когути піють і сонце ось-ось...

Сторож відчиняє браму.

— Пссс! Ради Бога, не дзвоніть ключами.

Ждеш, аж сторож забереться, тоді сідаєш на сходах і — черевики з ніг. Щоб гамору не робити. Але прокляті сходи обізвуться, але двері рипнуть, але черевик на землю гримне. Дух у собі запираєш, ворухнути боїшся.

— Хто там? — почуєш перестрашений голос зпід ковдри.

— То, я, любцю...

Будеш Ти мати „любцю“!

Вигадуй тоді засідання, нараду, збори. Все за дурно.

З одним черевиком у руці, з понуреною головою, з тремтючими колінами, стоятимеш на середині спальні.

І будеш слухати, слухати, слухати і так пропаде Тобі решта ночі.

Може й дістанеш розгрішення, але за ціну нового капелюха, суковки, чи мештів, а це все, друже, коштує більше як кілька бомб львівського пива, закушуваних „виборовою“...

— О то перспектива! — скрикнеш, дочитавши до цього місця.

Отже ні! Потіху я лишив на кінець.

Старайся перших десять літ видержати, потім буде лекше.

Привикнеш!

Галактіон Чіпка.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Емілія Стефанович-Смалькова вдова по пароосі Брустур, принявши Найсвятіші Тайни, заснула в Бозі дня 10. 6. ц. р. проживши 76 літ. Покійна, жінка рідких чеснот служила примірoм зразкової дружини, матері та громадянки, бо вміла нести все з бодрим духом хрести і терпіння, яких не бракло її в житті з посвятою і надією на краще завтра. Останній, а саме смерть найстаршої дочки Олеви Кейван упав важким тягарем на її старечі сили. В. Ій П.

—o—

Дописи.

РІВНЕ.

Процеси за ревіндикацію церков. Дня 27. м. м. відбулося перед окружним судом у Рівному кілька розправ з позовів римо-католицької курії про ревіндикацію православних церков. Суд того дня розглянув такі справи за ревіндикацію церков у Межирічі, рівенського пов. і Вишгородку, кремянецького пов. Суд обидва позви курії відкинув, основуючись на рішенні Найвищого Суду про те, що того роду справи належать до компетенції не судів, але адміністраційної влади.

За ОУН. Дня 30. м. м. перед рівенським окружним судом відбулася розправа проти студента львівського університету Якова Бусела, обвинуваченого в приналежности до ОУН. Його арештували в моменті, коли висідав на ст. Рівне з львівського поїзду і при ньому найшли у валізці 33 кг. нелеґальних летючок. По кількагодинній розправі суд засудив Бусела на 4 роки вязниці. Справи решти обвинувачених у цій справі, а саме М. Негребецького, М. Томковича, Л. Зброжека, Н. Кузьминця й О. Лукашевича, виділені і проти них ведеться слідство окремо.

Заборона Свята Матері в Рівному. Дня 3. червня п. р. заходами Союзу Українок у Рівному мало відбутися урочисте Свято Матері, але в останньому дні місцеве старостство заборонило уладити це свято без пояснення причин.

ТОВМАЧ.

З культурного життя Товмаччини. Заходом Філії „Просвіти“ в Товмачі улаштовано дня 28. травня величий Шевченківський концерт у салі „Сокола“. Концерт випав дуже величаво, тимбільше, що мав вигляд повітового свята. Участь у святі крім місцевого хору в Товмачі під диригентурою п. Матія Дуди взяв діточий хор з Рошнева п. Товмач під диригентурою проф. Пеліха і хор з Будинку з Господарської Школи в Милованні п. Товмач під диригентурою п. Садівського з Коропця. Хорові точки випали назагал вдоволяючо, хоч, правда, були деякі маленькі недотягнення. Найбільший успіх на концерті мав виступ діточого хору з Рошнева, в якім навіть менше музикальна людина відчувала красу нашої пісні і нею захоплювалася. Безпідечно, що тут треба признати велику заслугу і самопосвяту проф. Пеліха, а з другої сторони любов нашої дитини до своєї рідної пісні. Одною з точок цього хору був діточий терцет, який викликав три-мінутові оплески присутніх. Проф. Пеліх зі своїм діточим хором і всі громадяни Рошнева надовго залишать у Товмачі гарний спомин по своїм виступі, а рівночасно добрий приклад для всіх громадян Товмаччини. Дальше треба відмітити виступ п. Любки Плавюківної з Товмача в сольоспіві, яка незвичайно артистичним виконанням і мило-ніжним голосом захоплювала всіх присутніх. Виступ п. Любки Плавюківної на наших святочних академіях і концертах тішиться все успіхом і кожна її поява на сцені викликає оплески публики. Сподіємося, що оця культурна праця в Товмаччині, започаткована дириґентом п. М. Дудою, піде і дальше якнайкращим шляхом.

ЖАБЄ.

Атака на Жабє. Польські часописи розголосили на днях, що туристично-кліматичні діячі будуть будувати в Жабю 1.000 домиків для літників. Як відомо, ще перед вибудуванням першого домику мусять хтось купити площу під цей домик. Від жида не купить, бо жид за мудрий, щоби продавати ґрунт у місці, де аж тисячка нових домів має бути поставлена. Тому інтересовані туристо-кліматики і всякі інші підприємці будуть купувати ґрунти від наших гуцулів. З! Жабя зробиться друга Ворохта. Стануть гарні доми, віллі, ресторани, готелі, захисти і всякі інші закопанські будинки, усуваючи автохтонів на задній плян. Одиноким ратунком є устійнити ціну землі на відповідній висоті і поіnформувати про небезпеку мешканців Жабя. А може гуцули самі будували б? Хто тим займеться? (б. н.)

—o—

Сокільські руханкові курси.

В дальшу чергу відбулися руханкові курси в ціли вивчення здвигових вправ у таких місцевостях:

9. і 10. VI. — **Мальчиці.** Вправляли села: Мальчиці і Цунів. Присутніх 45 побр. і 15 пос. Інструктори побр. Благітка Е. і пос. Хоркава І.

9. і 10. VI. — **Гуменець.** Вправляло 35 побр. і 43 пос. Інструктори побр. Копач Р. П. і пос. Заборська А.

10. VI. — **Глиняни.** Заступлені гнізда: Глиняни, Словіта, Перегноїв, Туркотин. Вправляло 29 побр. і 21 пос. Інструктори побр. Тихоліз В. і пос. Фусяніна Л.

10. VI. — **Задвіре.** Вправляло 25 побр. і 11 пос. Інструктори побр. Тихоліз Ст. і пос. Пасічник З.

10. VI. — **Добряни.** Заступлені гнізда: Добряни, Хоросно Ст. і Красів. Вправляло 27 побр. і 22 пос. Інструктори побр. Сабара Ст. і пос. Батюківна Л.

10. VI. — **Жовтанці.** Вправляло 10 побр. 25 пос. Інструктори побр. Козачок В. і пос. Бідняківна І.

10. VI. — **Рудно.** Інструктори побр. Коваль О. і пос. Демпюх О.

10. VI. **Новосілки Лісни.** Вправляло 33 побр. і 5 пос. Інструктори побр. Козачок О. і пос. Писарівська Н.

10. VI. — **Дідилів.** Вправляло 40 побр. і 47 пос. Інструктори побр. Пузяк Р. і пос. Демпюх С.

12. і 13. VI. — **Зборів.** Вправляло 34 побр. і 12 пос. Інструктор побр. Тихоліз В.

Прес. реф. „С.-Б.“

СПОРТ.

ЧОМУ НАШІ СПОРТОВІ ВИСЛІДИ ТАКІ СЛАБІ?

Кожному спортовцеві мусить вимохіть насунутись таке питання. Постараймося на нього відповісти, хтось другий може щось додасть, вкаже ще якусь розвязку, може саме тих кілька слів візьмуть собі до серця наші спортовці.

За причину наших слабих вислідів передусім у легко-атлетиці, плаванні, наколесництві, дешетарстві, теннісі, спортових грах і т. д. (копаний мяч з нинішньої статті виключаю, бо це тема інша, якою я коротко вже займався на сторінках „Діла") вважаю: **1) відсутність сильнішої конкуренції і недостачу раціонального тренінгу.**

Річ ясна й доказана, що аби висліди поліпшувались, аби спорт розвивався, — мусить бути конкуренція і то конкуренція сильніша. Без неї спорт не розростеться, навпаки, може знидіти, а то й зовсім упасти. Деякі оправдуються тим, що, мовляв, нам під нинішню пору треба поширити спорт у масах, а не прямувати до вислідів. Колиб ті люди хоч трошки уважніше подумали, то побачилиб, що вони страшенно помиляються. Аби спорт поширити в масах, він мусить притягати чимось до себе, мусить бути вічно живий, активний, мусить робити очевидні поступи. В іншому випадку спорт перейде на звичайну шведську гімнастику, яка зі спортом має дуже мало спільного. **Якраз і саме висліди,** якраз те перше місце, зване деким з погордою „сметанкою", саме воно притягає людей до спорту, саме воно, і головно воно, **приєднує маси.** Без того „першого місця," **спорт утратив би своє значіння, своє завдання.** Відсуватись від сильнішої конкуренції, ще раз підчеркую, це дуже-дуже нерозважний крок. Хіба, що хтось 1) хоче звести спорт до: „бавтеся, діти, бавтеся", 2) хоче спортовцем назвати старушка, який сідає на ровер і „от так собі" їде, якому все одно, чи його рак пережене, чи ні, або 3) страшенно фальшиво розуміє „всесторонність" спортовця.

Другою причиною наших слабоньких осягів уважаю, як вище згадано, недостачу раціонального тренінгу. Бо цеж не видумка, а факт, що наші спортовці (і дівчата і хлопці) дуже часто стають до змагань **без найменшого тренінгу** і цим причиняються саме до пропаганди проти... спорту. (Бо, прошу сказати, чи притягне до спорту маси напр. така змагунка що паде „трупом" по перерванні тасьми?!). Спорт поруч виховних завдань має бути розривкою. Це правда! Та не можна спорту уважати виключно за заняття побічне, якому можна посвячуватись лиш тоді, як нема вже „нічого ліпшого" до роботи. Раз себе хтось називає спортовцем, належить до спортового товариства, то **мусить бути тим спортовцем завсіди,** мусить прямувати до поправлення своїх вислідів, до здобуття рекорду українського, до рекорду світу! Спортовець, що не мріє про світовий рекорд — абсолютно не є і не буде ніяким спортовцем! Спортовець мусить передусім вести **систематичну, вперту працю,** яка його й веде до щораз кращих осягів. Коли тої засади спортовець не хоче придержуватись, то він не спортовець, а звичайний партач-паталах. В кожному разі не спортовець!

На жаль, загал наших спортовців, здається, забуває про ту засаду, висліди хоче осягати так „від не хочу" — як у нас кажуть — „на варіята". Всі Нурмії, Тільдени, Комети, Калі, Гілени, Сінделярі чи всі японці дійшли до своїх вислідів упертою, муравлиною працею. Вистане знати життєпис тих феноменів, аби переконатися, що **„феноменами" вони відразу не були.** Чомуж тоді **ж ж** нами, українцями, ще досі ніхто не задивував світу своїм вислідом?! Чи знаєте ви, спортовці, яка це величезна буда би пропаганда українського народу?! Відповідь лише одна: недостача зрозуміння ваги раціонального тренінгу. Фізично ми напевно не гірші від, хочби, найближчих наших сусідів. Часами навіть ліпші! Та що з того? Можна оправдуватись також і тим, що ми своєї держави не маємо. Це оправдувати може тільки в дуже маленькій частині. **Коли хтось хоче працювати над собою, то завсіди може.** Треба тільки хотіти й любити працювати!

В нас, беручи загально, приготовляються спортовці до якихсь змагань **два-три тижні перед ними.** Тоді годі подумати про раціональний тренінг, тоді змагун всю свою увагу спрямовує лише на те, щоб якнайкращий вислід осягнути, а вислідом такого „тренінгу" є джерело зірвання мязів, розширення серця, жилаки чи які там інші „трупи" на меті. Спортовець працює над поліпшенням своїх осягів **від сезону до сезону, весь рік без перерви.** Та ми цього ніяк не хочемо зрозуміти, ніяк не хочемо припоровитись до засад, на яких опирається цілий світ. І тому опісля не диво, що ми напр. 100 м бігаємо понад 12 сек., кулею кидаємо „аж" щось понад 12 м., скачемо в гору „аж" 1·65 м. і т. д.

Можеб так українські спортовці мужеського роду перегнали нарешті в цьому сезоні висліди... жінок інших народів! Ану, попробуймо!

Богдан Ліськевич

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

„ВЕЛИКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ". Зшиток ч. 5. Накладом Ів. Тиктора.

POLSKI KALENDARZ LEKARSKI NA ROK 1934., rocznik IX. Nakładem Księgarni Nowości Lwów 1934. Str. 840. 32-o.

ЖУРНАЛИ.

НАЗУСТРІЧ, Ч. 12. Література, Мистецтво, Наука, Громадське життя. Львів 15 VI. Зміст: Андре Моруа: Жіноцтво (перекл. О Боднарович). Др. Марія Деркачева: Профілі українських письменників. Василь Сімович: Жінка і культура мови. Олена Степанів: Жінка-вояк. Ольга Мочульська: Тиха учасниця бурхливих подій (спогад про А. Д. Романович-Ткаченкову) Роман Голіян: В Ольги Кобилянської. Дарія Віконська. Портрет. Ярослава Музикова: Малюємо і різьбимо. Мих. Рудницький: Від Еви до еманципантки. В. Софронів: Про жінок. Ст. Левицький: Таємна жінка. Меланія Нижанківська: Українська жінка і музика. Денис Лукіянович: Кобринська обвинувачена в шпигунстві. Ярослава Мандюкова: Маленькі плямочки фемінізму. Степан Чарнецький: Наші театральні артистки. Інж. Роман Кротмалюк: Характер українки на підставі її письма (Одно графольогічне питання). Д. Антонович: Жінка 25 літ диригентом (Платоніда Щуровська-Росиневичева). Г. Журба: Марія Башкирцева. І. Гургуліна: Жіноча збірка зразків народнього мистецтва. Панорама Конгресу (Рисував Еко). Летіло й сорок... — Ціна 50 сот.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів 1934. Ч. 6. Р. VII. Зміст: На окраю днів. Народне господарство. І. Ольховий: Акційна банковість у Польщі. З наукового життя за кордоном: Економіка на українськім правничім відділі у Празі в 1933 р. Проблеми кооп. організації і практики. П. Панченко: Між кооперативною теорією і практикою (праця книговодців та членів Надзірних Рад і Контрольних комісій). А. Чернецький: За громадську мораль у кооперації. З життя кооперації. Стан кооператив членів ОСК. у Збаражі в 1933 р. В єдности власних сил. З кооперативного світочу. Господарська хроніка. Серед книг. Додаток: Нарис суспільно-економічної української історії.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД І ДРІБ, популярний місячник для поширення городництва і годівлі дробу. Стрий 1934. Ч. 1. Р. I. Видає Т-во „Український Городник" у Стрию.

ДАЖБОГ літературний журнал молодих. Львів 1934. Ч. 6. Р. III.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 19. VI. год. 7·30 веч. „Мандрівка по Варшаві" Абон. 23.

Середа, 20. VI. год. 7·30 веч. „Мандрівка по Варшаві". Абон. 23.

Театр Різнородностей.

Вівторок. 19. VI. год. 7·30 веч. „Мірля Ефрос" Абон. 24.

Середа. 20. VI. год. 7·30 веч. „Мірля Ефрос". Абон. 24.

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх остання стріча".

АТЛЯНТИК: „Світ належить до тебе" (Секе Сакаль).

ВАНДА: „Жінка та шпіон".

КАСІНО: „Пригода опівночі".

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих ліжечок" (із Містенгет), Барту в Польщі.

МАРУСЕНЬКА: „Крилате фатум", ревія „Гуляй душа без контуша".

МІРАЖ: „Година з тобою", „Голгофта чесної жінки".

МУЗА: „Рандеву в Відні".

ПАЛЯС: „Подружній контракт" (Гльорія Свансон)

ПАСАЖ: „Червоний віз".

ПАН: „Шерльок Голмс", „Чужим вільно пізувати".

СВІТ: „Любка з кабарету", „Серця вічно молоді".

СОНЦЕ: „В тайній службі" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Світ без мужчин" і ревія „Сто потіх".

ХИМЕРА: „Великий ярмарок кохання".

УТІХА: „Грабіжник із Марока" і ревія.

Закордонне радіо.

Вівторок, 19. червня 1934

Відень (506,8) 12·00, 21·00 Концерт, 17·25 Фортепян, **Мор. Острава** (259,1) 19·30 „Циганський барон" оп. Й. Штравса, **Прага** (470,2) 15·15 Концерт, **Париж** (1649) 20·00 Вок. вечір, **Штрасбург** (349,2) 20·30 „Синьобородий" ком. оп. Офенбаха, **Білгород** (439,8) 19·30 Хор, **Берлін** (356,7) 17·15 Артисти ж. опери (гр. пл.), 20·15 Тріо ес-дур Шуберта, **Гамбург** (331,9) 11·00 Пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 20·45 „Ді Дорфмузікантен" нар. песа Зонрея, **Кельн** (455,9) 17·20 Солісти, **Мінхен** (405,4) 20·05 „Дер Вафеншмід" оп. Льорцінга, **Беромінстер** (539,6) 21·10 „Дер бетрогене Каді" ком. опера Глюка, **Будапешт** (549,5) 17·30 Спів, **Мілано** (368,6) 20·45 „Сіньоріна Джез" оп. Папандія, **Рим** (420,8) 13·10, 17·15 Легка музика.

Середа, 20. червня 1934.

Відень (506,8) 12·00, 17·15 Концерт, 22·30 Фортепян, **Прага** (470,2) 19·50 Скрипковий рецітал, 20·10 Хор, **Париж** (1649) 20·00 „Люїза" оп. Шарпентієра, **Білгород** (439,8) 16·30 Пісоньки. **Любляна** (569,3) 20·00 Спів, 21·15 Вок. квінтет, **Берлін** (356,7) 19·20 Нар. пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16·55 Спів, **Мінхен** (405,4) 12·00 Концерт, **Штутгарт** (522,6) 17·45 Спів, 20·30 Оп. музика, **Букарешт** (365) 21·00 Спів, **Будапешт** (549,5) 17·30 Цигмузика, **Мілано** (368,6) 11·30, 13·00 Легка музика, 17·10 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 20·45 „Льорелай" ром. опера Каталянія.

Львівське радіо.

Вівторок, 19. червня 1934.

6·30—7·25 Раннішня авдиція, 10·00—11·57 Трансм. з Нового Санча: Служба божа і жалібні обходи, 13·05 Для молодших дітей: „Дірава кишеня", Пісоньки (Гад. Лучай), 13·20 Концерт, 13·55 З ринку праці, 14·00 Збіжева біржа, театр. репортаж, 14·05 Господарські вістки, 16·00 Фрагменти з муз. драми Р. Вагнера (гр. пл.) 17·15 Вок.-інстр. концерт, 18·00 Пізнайте Познань, 18·15 Музика, 18·45 „Польсько-німецькі взаємини в очах англійця", 19·00 Туристичний бюлетен, 19·05 Всячина, 19·15 Муз. скринька, переписка, 19·30 „Щось цікавого" (гр. пл.), 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Рецитації поезій, 20·12—22·20 Авдиція, 22·35—23·05 Авдиція і комунікати.

Середа, 20. червня 1934.

6·30—7·25 Раннішня авдиція, 12·10 Концерт сальонової музики, 13·04 Дрібні твори мандоліністів і органи (гр. пл.), 13·30 Скринька для дітей, 13·45 Музика з гр. плит, 14·00 Збіжева біржа, театр. репертуар, 14·05 Господарські вістки, 16·00 Пісні в вик. Тіли (тенор) з гр. пл., 16·15 „Інструменти та голоси в джезі" (жіночі ревелерси), 17·00 Для дітей „Ірва впадає до Ікви", 17·15 Фортепян, 17·40 Спів (Вертгайм, сопран) у супр. фортепяну, 18·00 Відч. „Книжка та знання", 18·15 Великі композитори як виконавці власних творів (гр. пл.), 18·45 Організація нового самоврядування в ремеслі, 18·55 Сільва рерум, 19·00 Всячина та гр. пл., 19·15 Скрипковий рецітал (Ваца. Кохан-ський), 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Актуальний фейл., 20·12 Легка музика, хор ревелерсів Ерівна, 21·12 Вок. інстр. концерт, 22·00 Гумореска: „Село спокійне, село веселе", 21·15 Танкова музика.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз устійнив дефінітивно ціни на масло на час від 7. червня до 16-ого червня ц. р. і платив кооперативам за 1 кг. десерового масла пріма, льоко магазин „М. С." у Львові, а саме:

7. червня ц. р.	по 1·80 зол.
8. червня ц. р.	
9. червня ц. р.	
10. червня ц. р.	
11. червня ц. р.	
12. червня ц. р.	
13. червня ц. р.	
14. червня ц. р.	
15. червня ц. р.	
16. червня ц. р.	

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 18. червня ц. р. платив кооперативам за:

1 кг. масла пріма десерове	1·90 зол.
1 л. молока	0·13 зол.
1 л. сметани	0·55 „
1 к. яєць	2·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що 19. червня ц. р. платив своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові (вул. Б. Глованського 23):

Нормальні курята (пара курят важить більше як 1 кг.) за 1 кг. 1·10 зол. Дрібні курята (пара курят важить менше як 1 кг.) за 1 кг. 0·70 зол.

Кури	„ I кляса	0·80 „
„	„ II „	0·60 „

Тенденція знижкова. На когути, індики, індички, качки і гуси попиту нема.

ОПОВІСТКА

Музичне Товариство ім. Лисенка в Яворові оголошує конкурс на посади учителів скрипки і фортепіяну — Кваліфікації і умови слати до 1 липня 1934 р. на адресу др. Михайло Фільц — адвокат в Яворові. 1738 2—2

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.